

پاپیروس

گیاه پاپیروس در ۲۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح به وسیله مصری‌ها کشف شد و برای مدتی حدود ۲۵۰۰ سال به عنوان تنها وسیله نگاشتن توسط بشر استفاده می‌شد. زمانی کاغذ پاپیروس یکی از کالاهای تجاری مهم مصری‌ها به شمار می‌رفت. حتی تمام گزارش‌های سیاسی، مدت چندین قرن در روی این کاغذهای پاپیروس نوشته می‌شده است تا این که پوست نوشتگی جایگزین کاغذ پاپیروس شد.

پاپیروس گیاهی نی مانند است که بین سه تا ده فوت رشد می‌کند. ساقه‌های این گیاه، بسیار نرم بوده و بعضی اوقات به ضخامت مچ دست انسان است. در بالای این ساقه‌ها، شاخه‌های نرم و نازکی آویزان می‌باشند که بیشتر شبیه یک دسته موی پشمalo هستند. برگ‌های این گیاه خیلی کوچک و ریشه آن خیلی محکم است.

مسلمانان پس از فتح سرزمین های مصر و شام با پاپیروس آشنا شدند و از آن پس ظاهرا تا قبل از فتح ماوراءالنهر با آن آشنا شدند و نوشتمن بر آن را به مواد دیگر ترجیح می دادند.

(منظور از ماوراءالنهر منطقه ای در زمان های دور میان دو رود جیحون و سیحون که منطقه ای تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان امروزی است و در گذشته جز ایران بودند.)

همان طور که گفته شد مصریان باستان در استفاده از پاپیروس به عنوان کاغذ پیشگام بودند آن ها ساقه های گیاه پاپیروس را ابتدا پوست کنده بعد پهن و مسطح می کرده اند. ساقه وسطی پهن تر و با ارزش تر بوده است. بعد این باریکه ها را پهلو به پهلو قرار داده و روی آنها هم از زاویه دیگر یک رشته دیگر از این باریکه ها قرار می دادند و با آب گل آلد رود نیل یا چسب مخصوصی که از آرد گندم درست می کردند، آنها را به هم می چسباندند. بعد این ورقه ها را با چکش کاملاً مسطح می کردند، بعد می گذاشتند تا در آفتاب خشک شود.

پاپیروس گیاه مفیدی بود که استفاده های متعددی از آن می شده است. مثلاً از بافت ساقه های نازک آن سبد و یا از ساقه های کلفت تر، حصیر و بادبان درست می کردند و حتی از جوشاندن مغز این گیاه نیز برای درست کردن نوعی غذای فقیرانه استفاده می شد.

